

**RÄDDNINGSTJÄNSTEN
ÖSTRA GÖTALAND**

Namn, titel, telefon

Samuel Andersson, Brandingenjör

010-4804012

Datum

2015-08-11

RÖG-

Information till allmänheten avseende Almroths
Express & Åkeri AB, enligt 3 kap 6 § Förordning
(2003:789) om skydd mot olyckor.

Upprättad 2015-08-11 av Räddningstjänsten Östra Götaland

Postadress

Räddningstjänsten Östra Götaland
Albrektsvägen 150
602 39 Norrköping

Organisationsnr

222000-2758

Telefon

Vxl: 010-480 40 00
Fax: 010-480 41 79

E-post

info@rtog.se

Internet

www.rtog.se

Innehåll

Bakgrund	3
Kontaktuppgifter	3
Verksamhet och farliga ämnen.....	3
Risker vid verksamheten på Almroths Express & Åkeri AB	4
Varning till allmänheten vid olycka på Almroths Express & Åkeri AB	5
Räddningstjänsten Östra Götalands planering för räddningsinsatser på Almroths Express & Åkeri AB.....	6
Tillsynsmyndigheternas arbete med att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckor på Almroths Express & Åkeri AB	7
Ytterligare information	8

Bakgrund

Almroths Express & Åkeri AB (nedan kallat enbart Almroths) bedriver sådan verksamhet att de omfattas av Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, den så kallade Sevesolagstiftningen. I denna lagstiftning finns det två kravnivåer, beroende på vilken mängd kemikalier som hanteras. Almroths omfattas av den lägre kravnivån.

Kontaktuppgifter

Almroths Express & Åkeri AB

Koppargatan 7, Norrköping

Tel: 011-368078

Kontaktperson: Marcus Wallgren, produktionschef

Almroths lokalisation på Kabelvägen i Norrköping

Verksamhet och farliga ämnen

Almroths verksamhet består av tredjeparts lager- och logistikhantering av kemikalier. Kemikalier kommer från säljare via lastbil till anläggningen på Kabelvägen 17 i Norrköping. Där lagras kemikalierna i höglager i väntan på att skickas till kund, vilket också sker med lastbil. Kemikalierna hanteras i konsumentförpackningar, i vätskeform hanteras i så kallade IBC behållare på 1000 liter och i fast form i olika behållare på upp till 1000 kg per förpackning.

Almroths omfattas av Sevesolagstiftningens lägre kravnivå på grund av att deras hantering av **cyanider och kromtrioxid**, båda klassificerade som mycket giftiga, överstiger 5 ton. Kromtrioxid är också starkt frätande och mycket giftig för vattenlevande organismer.

Krom(VI)trioxid

Kromtrioxid är ett giftig, frätande, oxiderande och miljöfarligt ämne. Personer som andas in ångor eller vid hudkontakt med ämnet riskeras att förgiftas och vid höga koncentrationer omkomma. Kromtrioxid kan också orsaka genetiska defekter och skada fertiliteten vid längre tid exponering. Ämnet är oxiderande, det vill säga är brandunderstödjande ämne och vid en brand kommer brandens intensitet att öka. Vid brand eller upphettning bildas dessutom giftiga eller mycket giftiga gaser. Kromtrioxid är mycket giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

Cyanider (kalium- och natriumcyanid)

Kalium- och natriumcyaniderna transporteras i fast granulatform i stålbehållare. Cyanider är giftiga vid inandning av ångor eller vid hudkontakt med ämnet med fördröjda symptom. Den största risken är dock vid kontakt mellan cyanider och syror då den mycket giftiga gasen vätecyanid bildas. Det krävs väldigt små mängder vätecyanid för att förgifta en människa och den är direkt dödligt vid hudkontakt eller inandning. Vätecyanid kan också bildas vid upphettning av kalium- eller natriumcyanid. Båda ämnena är också mycket giftiga för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

Syror och Baser – olika frätande ämnen.

Almroths hanterar också olika syror och baser som är starkt frätande vid kontakt med hud eller ögon. Vissa av dem avger frätande ångor vid upphettning eller reaktion med andra ämnen.

Risker vid verksamheten på Almroths Express & Åkeri AB

Almroths har analyserat riskerna vid anläggningen och funnit att riskerna för allmänheten är ett läckage av kromtrioxid och brand som involverar giftiga ämnen, främst cyanider.

Ett **läckage** av giftiga ämnen som kan nå utanför Almroths anläggning kan ge stora konsekvenser för miljön. Ett läckage av kromtrioxid involverat som når Motala ström kan ge omfattande och långtgående konsekvenser för vattenlevande växter och djur. För människor som vistas inom verksamhetsområdet kan ett läckage resultera i frätskador eller direktkontakt med ett giftigt ämne.

En **större brand** är det scenario som bedöms ge de allvarligaste konsekvenserna för personer och miljö i närområdet. Om de farliga kemikalier som Almroths hanterar, involveras i en brand och hettas upp kan giftiga gaser avges. Den giftig gas som främst kan bildas är vätecyanid från upphettning av kalium- och natriumcyanider, men även andra gaser kan bildas från fasta och flytande ämnen. Gaserna är giftiga och påverkar i första hand andningsorganen och kan ge bestående skador även i låga doser. Astmatiker är speciellt känsliga.

Det förorenade släckvattnet från bekämpningen av en brand är giftigt för människa och miljö, varför det måste säkerställas att spridningen av detta släckvatten begränsas. Skulle det nå Stångån kan det leda till stora skador på djur- och växtliv.

Om kromtrioxid eller cyanider involveras i en brand på Almroths kan det bildas ett moln med giftiga gaser, främst vätecyanid. Inandning eller hudkontakt av dessa gaser kan orsaka frätskador, andnöd och till och med dödsfall på människor.

Personer som vistas i gasmolnet eller i röken från en brand bör om möjligt lämna området eller söka skydd inomhus med stängda fönster och avstängd ventilation. Kontakt med läckage eller förorenat släckvatten bör undvikas.

Varning till allmänheten vid olycka på Almroths Express & Åkeri AB

Vid en händelse på Almroths aktiveras ett lokalt utrymningslarm som hörs på anläggningen. Allmänheten varnas och informeras vid situationer som kan innebära fara för liv. För detta ändamål finns varnings- och informationssystemet "Viktigt meddelande till allmänheten" (VMA). Systemet består dels av sirener för utomhusvarning och dels av meddelande i radio och TV. Systemet är till för att snabbt kunna nå ett stort antal människor i ett eventuellt riskområde.

Sirenerna ljuder i 7 sekunder och är tysta i 14 sekunder. Detta skall pågå minst 2 minuter.

När du hör signalen gör följande;

- **Gå inomhus.**
- **Stäng dörrar, fönster och ventilation.**
- **Lyssna på radio och TV.**

Så snart som möjligt efter att sirenerna har utlöst ska ett varningsmeddelande gå ut i radio och TV. Meddelandet ska upprepas inom fem minuter och sänds alltid i samtliga radio- och TV-kanaler, som omfattas av systemet. Meddelandet ska innehålla följande information:

- vad som hänt
- vad som utgör det akuta hotet mot liv, hälsa och miljö
- anvisningar om vad människor ska göra för att skydda sig
- vad allmänheten kan göra för att eventuellt underlätta räddningsarbetet

Om du hamnar i rök eller gasmoln;

Rök och gas kan ha starkt stickande lukt som kan ge sveda i ögon och näsa samt ge irritation i halsen och hosta.

- **Tänk på vindriktningen! Sök dig bort från olyckan.**
- **Gå från vindriktningen.**
- **Du kan göra ett tillfälligt "flyktfilter" genom att andas genom en fuktad trasa.**

När faran upphört ska signalen "faran över" sändas: en 30 sekunder lång, sammanhängande signal. Sirenerna för utomhusvarning provas första helgfria måndagen i mars, juni, september och december klockan 15.00.

Räddningstjänsten Östra Götaland har möjlighet att utlösa VMA både från skadeplatsen och från Räddningscentralen på station Lambohov, Linköping. Dessutom har vissa verksamheter fått tillstånd att själva utlösa VMA för att snabbt kunna varna allmänheten i omgivningen. Almroths har inte denna möjlighet och kommer vid behov samverka med Räddningstjänsten Östra Götaland som utlöser VMA och ansvarar för att information går ut i radio och TV.

Räddningstjänsten Östra Götalands planering för räddningsinsatser på Almroths Express & Åkeri AB

För att kunna ingripa vid olyckor som hotar människors liv och hälsa, egendom och miljö finns totalt 16 räddningsstationer i Räddningstjänsten Östra Götaland, organiserade inom fem kommuner. Av våra dessa är fyra heltidsbemannade, två i Linköping och två i Norrköping. Det finns alltid minst 60 utryckande brandmän och 17 befäl i jour och beredskap. För ledning, samordning och samverkan finns dessutom befäl och operatör för inre ledning, en insatschef och en räddningschef i beredskap

För olyckor som kan inträffa på Almroths har Räddningstjänsten Östra Götaland insatsstöd med information om anläggningen och annat förberett ledningsstöd. Insatsstödet syftar till att underlätta och stödja räddningspersonalen i syfte att på ett effektivt sätt kunna begränsa följderna av en olycka och att varna och skydda allmänheten.

Vid **ett läckage** kommer Räddningstjänsten att begränsa omfattning och spridning av läckage och i samverkan med Norrköpings Bygg- och Miljökontor och vidta lämpliga åtgärder för att minimera miljöpåverkan.

Vid en **större brand** som involverar **giftig gaser**, kommer Räddningstjänsten i första hand att rädda personer i omedelbar fara, därefter begränsa skadan och omgivningspåverkan. Detta kommer att ske genom att utrymma personer i riskområdet, utföra livräddande personsanering på människor som varit utsatta för höga koncentrationer skadliga ämnen i brandrök, utföra akut sjukvård och genom att varna personer i hotade områden. Prioriteringar och beslut fattas utifrån

förutsättningarna givna vid den aktuella händelsen och syftar till att avhjälpa skador på liv, hälsa och miljö för att begränsa påverkan och normalisera situationen. Många av Almroths ämnen är giftiga för miljön, därför kommer Räddningstjänsten att göra avvägningar vid släckning för att inte bidra till spridning av giftiga ämnen till miljön i onödan genom påförande av släckvatten. Räddningstjänsten Östra Götaland har utrustning och kompetens för att arbeta i miljöer med mycket höga koncentrationer av giftiga och frätande ämnen. Speciell utrustning finns även för sanering av skadade personer.

Utöver de lokala och regionala samverkansparter som finns har Räddningstjänsten Östra Götaland tillgång till ett nationellt kontaktnät av expertis inom en rad områden som förmedlas genom Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB). Genom MSB kan vi också hjälp få med bedömningar och rekvisering av statliga resurser.

Tillsynsmyndigheternas arbete med att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckor på Almroths Express & Åkeri AB

I verksamheter som omfattas av Sevesolagstiftningens högre kravnivå ställs långtgående krav på det interna säkerhetsarbetet. Detta medför att Räddningstjänsten Östra Götalands kontakter med dessa verksamheter bygger på ett nära samarbete.

Tillsyn

Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) är central samordnande myndighet för Seveso-regelverket och tillsynen utförs av Länsstyrelsen. I tillsynen deltar företrädare för kommunens miljö- och hälsoskyddskontor och räddningstjänsten. För information om den senast utförda tillsynen eller planerade tillsyner på Almroths, se Länsstyrelsens webbsida www.lansstyrelsen.se/ostergotland eller kontakta dem på 010-223 50 00.

Utöver denna tillsyn utför Räddningstjänsten tillsyn utifrån Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. En särskild paragraf (2 kap. 4§) i denna lag ställer mer långtgående krav på företag som bedömts bedriva verksamhet där en olycka skulle kunna orsaka allvarliga skador på människor eller miljön. Samtliga företag som omfattas av den så kallade Sevesolagen omfattas också av denna paragraf och benämns som farliga verksamheter. Med stöd av denna lag för Räddningstjänsten Östra Götaland dialog med verksamhetsutövaren om vilken beredskap verksamheten bör hålla eller bekosta för att hantera en eventuell olycka.

Övningar

I Sevesolagstiftningen finns krav på att verksamheter på den högre kravnivån och räddningstjänsten ska samöva minst en gång var tredje år. Räddningstjänsten Östra Götaland har dock som mål att det för samtliga verksamheter som omfattas av sevesolagstiftningen, även på lägre kravnivån, ska ske samverkansövningar. För detta finns en upprättad övningsplan som omfattar samtliga Sevesoverksamheter och innehåller tidpunkter för när och hur verksamheten övades senast samt när nästa övning ska ske. Övningar hålls regelbundet med Almroths för att identifiera brister i beredskapen och för att utveckla och hitta nya säkerhetshöjande åtgärder.

Ytterligare information

För mer information om;

- Sevesolagstiftningen, se MSB:s webbsida <https://www.msb.se/seveso>
- Tillsynen över verksamheten eller frågor kring myndighetsutövningen, kontakta Länsstyrelsen på 010-223 50 00 eller Räddningstjänsten Östra Götaland på telefonnummer 010-480 40 00.
- Om verksamheten och anläggningen, se kontaktuppgifter för verksamheten ovan.
- Det finns också mer information gällande Räddningstjänstens förebyggande arbete, resurser och förmåga avseende en räddningsinsats på Almroths vid förfrågan på telefonnummer 010-480 40 00.